

Notulen informatie- en inspraakbijeenkomst concept ontwerp Eerste herziening bestemmingsplan Postcodegebied 1012

Telefoon	020 – 256 44 53
E-mail	iklarenbeek@centrum.amsterdam.nl
Datum	15 mei 2014
Plaats	Oude Turfmarkt 129, 1012 GC Amsterdam
Aanwezig	Arjen Hoogeveen, integraal gebiedscoördinator postcodegebied 1012, stadsdeel Centrum Irene Klarenbeek, projectleider Eerste herziening bestemmingsplan Postcodegebied 1012, stadsdeel Centrum Ron Schreuders, projectmanager openbare ruimte, stadsdeel Centrum Jeanine van Pinxteren, dagelijks bestuurder bestuurscommissie stadsdeel Centrum Juliëtte Daniëls, Universiteit van Amsterdam Chérie van der Meer, Universiteit van Amsterdam André van Stigt, architectenbureau J. van Stigt Harry van den Berg, MVSA Architects 13 bewoners en anderszins betrokkenen
Verslag	Cunera Frisart

1. Opening

Arjen Hoogeveen opent de bijeenkomst en heet alle aanwezigen welkom.

Omdat de discussie voor de aanwezige bewoners verder voert dan alleen de herziening van het huidige bestemmingsplan Postcodegebied 1012, wordt tijdens deze informatie- en inspraakbijeenkomst ook tijd uitgetrokken om te praten over de gevolgen van de plannen voor de openbare ruimte, leefbaarheid et cetera.

Vraag/opmerking (V) en antwoord (A)

- V Bewoners zijn belanghebbende, net zoals de Universiteit van Amsterdam (UvA) dat is. Waarom is er geen gelegenheid voor de bewoners om hun eigen ideeën te presenteren net zoals de UvA haar plannen door de architect laat toelichten?
- A De bijeenkomst is een formele inspraakbijeenkomst over de herziening van het huidige bestemmingsplan. De aanleiding daartoe is de aanvraag omgevingsvergunning voor het bouwplan van de UvA, dat daarom kort gepresenteerd wordt. Bewoners kunnen hun visie/ideeën als inspraakreactie meegeven. Daarnaast is na de pauze gelegenheid om de plannen in breder verband te bespreken.

2. Toelichting op aanvraag omgevingsvergunning in relatie tot herziening bestemmingsplan (André van Stigt)

André van Stigt licht kort het plan toe van de UvA voor een studiecetrum en universiteitsbibliotheek (UB). In tegenstelling tot eerdere plannen blijft in voorliggend plan veel van de bestaande bebouwing behouden en wordt de hof, die een overkapping krijgt, meer in tact gelaten.

De bestaande gevels zijn leidend en worden gereinigd, het bouwvolume blijft bijna volledig behouden, er worden geen aanbouwen gerealiseerd, op de hoek van de Nieuwe Doelenstraat wordt het blok aangevuld conform de oude stedelijke contouren, de bestaande ontsluitingsstructuur blijft behouden en in de rooilijnen worden de 'rafelranden' van de bebouwing aangevuld met groen. De hoofdentree komt ter plaatse van de voormalige ambulancetoegang.

In het huidige bestemmingsplan is een maximaal bebouwingspercentage van 80% toegestaan. Het bouwplan overschrijdt dit percentage met 8% en wordt vooral veroorzaakt door de overkapping, die over de randen van de bestaande bebouwing heen vouwt. Buiten het Binnengasthuisterrein is alleen vanaf de kant van de Kleine Komedie een klein deel van de overkapping zichtbaar.

Op straatniveau volgt de nieuwbouw op de hoek Binnengasthuisstraat/Nieuwe Doelenstraat de rooilijnen, alleen de bovenste bouwlaag springt iets terug.

Alle technische installaties worden in pandig opgelost, dus het dak blijft vrij van verdere opbouwen.

De openbare ruimte wordt niet belast met extra fietsparkeren, aangezien dit met behulp van fietscoaches in een kelder onder het gebouw plaatsvindt, toegankelijk via een fietsentree in de Vendelstraat. Ook is in de Nieuwe Doelenstraat een fietsuitgang voor in de avonduren als optie ingetekend.

De overkapping maakt het mogelijk om de monumentale bebouwing te behouden en de duurzaamheid van het complex te vergroten. Ook wordt een voorziening voor warmte- en koudeopslag (WKO) gerealiseerd. De maximale bouwhoogte, zoals in het huidige bestemmingsplan is toegestaan, wordt door de overkapping ter plaatse van de telefoontoren met een aantal meter overschreden.

Aan de Binnengasthuisstraat, dichtbij de hoek van de Nieuwe Doelenstraat is op straatniveau een transparante gevel wenselijk. Een transformatorruimte zou leiden tot een dichte gevel. Daarom worden twee transformatorruimtes ondergronds gerealiseerd en alleen een verdeelstation bovengronds.

Planning bouwplan

Juli 2014	Vaststellen definitief ontwerp (DO)
1 ^e Kwartaal 2015	Bestek gereed
3 ^e Kwartaal 2015	Archeologisch onderzoek
April – november 2015	Aanbesteding
Januari 2016	Start realisatie
1 ^e Kwartaal 2018	Oplevering
Zomer 2018	Ingebruikname

3. Toelichting op herziening bestemmingsplan (Irene Klarenbeek)

Plangebied

De eerste herziening betreft het Binnengasthuisterrein begrensd door Nieuwe Doelenstraat, Binnengasthuisstraat, Vendelstraat en Kloveniersburgwal.

Voorgeschiedenis en aanleiding tot herziening bestemmingsplan

Op 10 mei 2012 sloten het dagelijks bestuur van stadsdeel Centrum (het stadsdeel) en het bestuur van de UvA een overeenkomst over de realisatie van een studiecentrum en bibliotheek voor de Geesteswetenschappen.

De UvA ontwikkelde een structuurontwerp en diende op 20 februari 2014 een aanvraag omgevingsvergunning in.

Vorig jaar is het bestemmingsplan Postcodegebied 1012 vastgesteld, waarin het bestemmingsplan Binnengasthuisterrein één op één is overgenomen.

Op een viertal onderdelen is het bouwplan voor studiecentrum en bibliotheek, waarvoor de UvA een omgevingsvergunning heeft aangevraagd, in strijd met het bestemmingsplan Postcodegebied 1012:

- het toegestane bebouwingspercentage wordt overschreden;
- de overkapping overschrijdt ter plaatse van de telefoontoren de toegestane bouwhoogte;
- het bestemmingsplan voorziet niet in plaatsing van een warmte/koude-opslagvoorziening (WKO);
- het bestemmingsplan voorziet niet in verplaatsing van de traforuimte.

Om het bouwplan mogelijk te maken wordt een procedure tot herziening van het bestemmingsplan Postcodegebied 1012 gestart.

De stadsdeelraad stemde op 28 januari 2014 in met een zogeheten coördinatiebesluit, dat wil zeggen dat de bestuurlijke besluitvorming over de omgevingsvergunning en de herziening van het bestemmingsplan gecoördineerd wordt in één proces, met één beroepsgang. (Zie verder onder *Vervolgprocedure en planning*)

Bebouwingspercentage

Het bestemmingsplan staat een bebouwingspercentage toe van 80% van het plangebied. In de aanvraag omgevingsvergunning is sprake van een bebouwingspercentage van 88% (monumenten 58%, overkapping hof/kelder 19%, nieuwbouw 9,6%, entree fietsenkelder en koekoek 1,4%). Voorstel is daarom in de herziening een bebouwingspercentage van 90% op te nemen.

Opdat de hof een open karakter houdt, is in de regels van het concept ontwerp van de eerste herziening opgenomen, dat onder de overkapping geen bebouwing mag worden gerealiseerd, met uitzondering van de constructie waarmee de overkapping wordt ondersteund.

Bestemmingen

De gebouwen binnen het plangebied hebben de bestemming *Onderwijs en Wonen*.

Daarnaast zijn er de zogeheten dubbelbestemmingen *Waarde - Archeologie 2* (vóórdat bouwactiviteiten mogen plaatsvinden, dient archeologisch onderzoek te worden verricht) en *Waarde - Cultuurhistorie* (Beschermd Stadsgezicht).

Met de bouwaanduidingen en maatvoeringen wordt geregeld, dat de onderdoorgang niet dichtgebouwd kan worden, dat de bestaande goot- en bouwhoogte van de orde 1 bebouwing (monumenten) tevens de maximale goot- en bouwhoogte is en dat ter plaatse van de telefoontoren de toegestane maximale bouwhoogte 25m is, zodat de overkapping - inclusief het 'puntje' dat 25m hoog is - mogelijk is.

WKO en transformatorruimte

Het concept-ontwerp van de eerste herziening maakt een nieuwe transformatorruimte met een wijkfunctie en een voorziening voor WKO mogelijk, beiden inpandig aan de Binnengasthuisstraat.

Vervolprocedure en planning

15 mei 2014	Informatie- en inspraakbijeenkomst. Verslag van de bijeenkomst wordt (bijvoorkeur per e-mail) verzonden naar degenen, die de presentielijst (leesbaar) hebben ingevuld.
Tot en met 17 juni 2014	Gelegenheid tot reageren op vermeende onjuistheden in de tekst van het verslag en indienen schriftelijke inspraakreacties. Ook diensten en overheden, zoals de provincie en Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, kunnen desgewenst hun reactie geven. Inspraakreacties worden verwerkt en kunnen leiden tot aanpassing van het concept ontwerpbestemmingsplan. Een hoofdstuk met een samenvatting van de inspraakreacties wordt opgenomen in de toelichting op de ontwerp-herziening en het verslag van de informatie- en inspraakbijeenkomst wordt als bijlage bij de toelichting gevoegd. Het geheel wordt ter voorbereiding op de besluitvorming aangeboden aan de bestuurscommissie van stadsdeel Centrum en het college van burgemeester en wethouders (B&W).
Augustus/september 2014	Gedurende zes weken ligt het ontwerpbestemmingsplan en de ontwerp-omgevingsvergunning ter inzage en is het mogelijk een (liefst schriftelijke) reactie (zienswijze) in te dienen. Op de zienswijzen wordt gereageerd met een nota van beantwoording. Het algemeen bestuur van de bestuurscommissie van stadsdeel Centrum adviseert het college van B&W over de herziening. Het college van B&W legt de herziening ter vaststelling voor aan de gemeenteraad.
Eind 2014	Na behandeling door de raadscommissie stelt de gemeenteraad de herziening van het bestemmingsplan vast.
Januari/februari 2015	Tevens wordt het besluit genomen over de aanvraag omgevingsvergunning. Het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning worden gepubliceerd in de krant en op www.centrum.amsterdam.nl en liggen zes weken ter inzage. Wie het niet eens is met (een van) deze besluiten kan beroep aantekenen bij de Raad van State.

4. Vraag/opmerking (V) en antwoord (A)

Bouwplan

V Er wordt gevreesd, dat de expeditie-ingang in de nieuwbouw aan de Nieuwe Doelenstraat (altijd) gebruikt wordt en leveranciers op straat zullen parkeren om te laden&lossen.

- A Dhr. Van Stigt antwoordt, dat de ingang voldoende breed is om één auto toegang te verlenen. Verkeer op het binnenterrein is niet toegestaan. De expeditie-ingang is uitsluitend bedoeld voor leveranciers van boeken voor de universiteitsbibliotheek en zaken als koffie, toiletpapier et cetera.
- V Wat houdt de optie fietsuitgang in?
- A Dhr. Van Stigt antwoordt, dat de fietsuitgang aan de Nieuwe Doelenstraat in de bouwaanvraag wordt meegenomen als volwaardige mogelijkheid. De uitgang wordt niet geschikt geacht om als ingang 950 fietsen toe te laten; wel worden in het gebouw zodanig voorzieningen getroffen, dat hier in de avonduren fietsen uit kunnen gaan.
Van belang is om met elkaar te komen tot een beheerconvenant, zodat overlast zoveel mogelijk wordt voorkomen.
- V Waar is de ingang van de UB-kantine?
- A De kantine is alleen vanuit de binnenhof te bereiken, links en rechts van de telefoontoren zijn toegangen. De ambulancetoegang vormt de hoofdentree, waar een permanente baliefunctie komt, die gecontroleerd in- en uitgaan mogelijk maakt. Aan dezelfde kant, de rustige kant, bevinden zich de studiezalen. In de verste hoek aan de overzijde bevindt zich de kantine.
- V Het ontwerp ziet er erg mooi uit.
Wat zijn de gevolgen voor de akoestiek van zo'n overkapping?
- A Dhr. Van Stigt legt uit, dat het ontwerp voor de overkapping rekening houdt met de waterhuishouding, mogelijkheden voor beheer (schoonhouden) en de akoestiek. Ook het 'wegwerken' van voorzieningen ondergronds en onder de daken draagt bij aan het beperken van geluidsoverlast. Een en ander is in nauw overleg gegaan met Bureau Monumenten en Archeologie (BMA) en de firma Peutz, expert op het gebied van akoestiek, lawaaibeheersing, trillingstechniek, bouwfysica, duurzaam bouwen, wind- en milieutechnologie, veiligheid en arbeidsomstandigheden.
- V Kan de overkapping open?
- A Dhr. Van Stigt antwoordt, dat ervan uitgaande dat het gebouw voorzien wordt van sprinklers, de overkapping 99,9% van de tijd dicht zal zijn. Er loopt nog een onderzoek naar de mogelijkheid de overkapping daar waar deze aansluit op de randen van de bebouwing te laten openvallen bij brand/rook, opdat rook via die weg de hof kan verlaten.
- V Worden de gevels hersteld ter plaatse van de uitbouwen, die door de tijden heen aan de gevels zijn verschenen?
- A Dhr. Van Stigt bevestigt, dat dit op bijna alle plekken het geval is. Aantastingen door willekeur worden verwijderd en de oude roede-indelingen worden in ere hersteld. Met de Commissie Welstand en Monumenten (CWM) wordt nog gesproken of ook de plekken hersteld mogen worden, waar sprake is van wat CWM 'gegroeide geschiedenis' noemt.

Herziening bestemmingsplan

- V Er wordt een aanzienlijke procedure gevolgd vanwege vier punten waarop het bouwplan niet binnen het huidige bestemmingsplan past; in de ogen van de spreker vier details waar hij niet wakker van ligt. Veel belangrijker voor de omwonenden is de vraag of de vestiging van de bibliotheek überhaupt wenselijk is op een locatie waar de buurt nu al de nodige overlast ondervindt. Over dit knelpunt wil de spreker het graag hebben.
- A Mw. Klarenbeek antwoordt, dat de vraag of deze locatie geschikt is voor de vestiging van een universiteitsbibliotheek al positief beantwoord is bij de vaststelling van het bestemmingsplan Binnengasthuisterrein (2002).
- V Er lijkt sprake van een glijdende schaal wat betreft volumevergroting, er komt steeds een beetje bij.
- A Dhr. Van Stigt antwoordt, dat in functie en gebruik juist veel meer dan in eerdere plannen wordt uitgegaan van bestaande volume/structuur. Succes valt of staat bij het aangaan van vitale coalities door bewoners/ondernemers, UvA en stadsdeel om de toekomstige gang van zaken goed te regelen en verbetering in leefbaarheid en kwaliteit te kunnen bereiken (onder andere door inzet van fietscoaches, terreinbeheerder et cetera). De voorgestelde structuur maakt veel mogelijk.
- V Voor Kloveniersburgwal 114-126 geldt de bestemming *Onderwijs en Wonen*. Waarom is daar de grens van het plangebied getrokken?
- A Dhr. Van Stigt legt uit, dat het voormalig zusterhuis, deels eigendom van de UvA (onderwijs) en deels van De Key (wonen) een monument is, dat als eenheid behandeld moet worden.

- A Mw. Klarenbeek voegt toe, dat de gemeente, binnen door het rijk gestelde regels, zelf de bestemmingen mag kiezen. Aangezien het hier een substantieel deel wonen betreft, is ook die functie toegevoegd. In de regels is het aantal vierkante meters opgenomen, dat ook in de toekomst behouden moet blijven voor deze functie.
- V De hof, waar het nodige groen staat, heeft in het bestemmingsplan niet de bestemming *Groen* gekregen.
- A Mw. Klarenbeek legt uit, dat het maximaal toegestane bebouwingspercentage tevens aangeeft welk percentage onbebouwd moet blijven. Het is aan de plannenmaker om deze onbebouwde ruimte in te richten, al dan niet met groen. In dit geval is gekozen om rond het gebouw de zogeheten rafelranden te vergroenen.

PAUZE

5. Inspraakreacties

Inspraakreactie/opmerking (I) en antwoord (A)

- I Het bestemmingsplan maakt onvoldoende inzichtelijk wat de impact van het bouwplan is voor de omwonenden. De herziening betreft vier aspecten, waar de spreker niet wakker van ligt. Omwonenden hebben geen zorgen over een paar meter hoger of lager, maar wel over bijvoorbeeld een toe-/uitgang voor 950 fietsen op korte afstand van een slaapkamerraam. Toen jaren geleden de discussie over dit complex begon, werden dergelijke voorstellen nog weggewuifd. De spreker verzoekt om nu al na te denken over de consequenties van het bouwplan en niet pas als alles gerealiseerd is en tot overlast blijkt te leiden.
Deze reactie wordt door verschillende aanwezigen onderschreven.
- I De veiligheid/ontsluiting aan de achterzijde in geval van calamiteiten is nu al niet optimaal en verslechtert ten gevolge van de bouwplannen. De ruimte wordt nog beperkter dan zij nu al is.
- I Er zijn grote zorgen over de fietsverkeeraantrekkende werking van de bouwplannen. Wat kan het bestemmingsplan hierin betekenen?
- A Mw. Klarenbeek antwoordt, dat de plangrens van het bestemmingsplan gelijk is aan de rooilijn van de bebouwing. (Fiets)verkeer bevindt zich op de paden daarbuiten en valt daarom strikt genomen buiten de invloedssfeer van dit bestemmingsplan. Er wordt natuurlijk wel rekening mee gehouden: het bestemmingsplan maakt een functie mogelijk, die fietsverkeer aantrekt. Er worden daarom momenteel tellingen gedaan en observaties verricht, wat informatie oplevert over fietsverkeer dat het Binnengasthuisterrein als eindbestemming heeft en fietsverkeer waarvoor dit slechts een doorgangroute is.
- I De architect heeft een prachtig plan gemaakt. Wel is er zorg over het Zusterhuis, dat nu niet overal even mooi is. De spreker verzoekt het Zusterhuis als eenheid aan te pakken, opdat ook dat gebouw straks weer mooi is.
- A Mw. Klarenbeek antwoordt, dat het pand binnen het plangebied ligt, maar (deels) een andere eigenaar heeft. Een bestemmingsplan maakt wenselijke ontwikkelingen mogelijk en staat onwenselijke ontwikkelingen niet toe; het schrijft echter niet voor wat een eigenaar met zijn bezit moet doen.
Het stadsdeel zal aan De Key doorgeven, dat bewoners de wens hebben geuit, dat ook deze gevel weer mooi wordt gemaakt.

6. Leefbaarheid en beheer nieuwe situatie (Ron Schreuders)

De vraag is hoe in gezamenlijkheid de nieuwe situatie te beheren, opdat deze leefbaar is voor alle partijen.

Als het complex naar verwachting in 2018 gereed is, moet vervolgens de omgeving worden heringericht. Daarover moet met elkaar worden nagedacht. Ter voorbereiding daarop is onlangs een schouw georganiseerd, waaraan werd deelgenomen door bewoners, de UvA, het stadsdeel en de architect. Onder andere de verlichting en het huidige regiem voor laden&lossen is bekeken. Zaken, die op korte termijn konden worden verbeterd, de zogeheten 'quick wins' worden momenteel al opgepakt. Eerste vervolgstap is het ontwikkelen van een visie op de openbare ruimte in het gebied. De bedoeling is, dat reeds voor handen zijnde beleid en visies (Handboek Inrichting Openbare Ruimte, visie UvA, visie in ontwikkeling door Universiteit van Wageningen) en eventuele nieuwe ideeën dit jaar tot één gedragen visie

leiden. Leefbaarheid zal daarbij de rode draad zijn en wellicht kan gekomen worden tot een convenant tussen de betrokken partijen.

Over de herinrichting van de openbare ruimte zal een informatiebijeenkomst worden georganiseerd.

Ron Schreuders nodigt de bewoners uit om deel te nemen aan de werkgroep Leefbaarheid, die zich buigt over de openbare ruimte in relatie tot de leefbaarheid (bijvoorbeeld: uitslag van genoemde onderzoeken naar fietsverkeer, waar moeten straks de fietsstroken komen et cetera).

Dhr. Van Stigt voegt toe, dat de Vereniging Openbaar en Leefbaar Binnengasthuisterrein (VOLBG) pleit voor een visie op het hele Binnengasthuisterrein. De Universiteit van Wageningen onderzoekt verschillende manieren van omgaan met het Binnengasthuisterrein, nu (de quick wins), tijdens de bouwperiode en vanaf de ingebruikname in 2018. Van belang is om alle (toekomstige) knelpunten nu al te benoemen en daar met elkaar passende oplossingen voor te bedenken.

Opgeven voor de werkgroep Leefbaarheid kan bij dhr. Schreuders: LSchreuders@centrum.amsterdam.nl.

Vraag/opmerking (V) en antwoord (A)

V Wordt in bovengenoemde werkgroep ook gekeken naar eventuele alternatieven voor de fietstoegang?

A Dhr. van Stigt legt uit, dat nagedacht is over hoeveel fietsen verwacht worden en hoe deze van de straat te halen. Een brede stoep draagt bij aan een overzichtelijkere en dus veiligere situatie voor fietsers en voetgangers. Door een logische doorstroming van het fietsverkeer naar de entree in de Vendelstraat (onderdeel van hoofdnet fiets) krijgt de buurt een groter en verkeersluwer Binnengasthuisplein. De overkapping, die de hellingbaan naar de fietsparkeerkelder droog houdt, en de aangrenzende groene gevel (sedum begroeiing) leveren een bijdrage aan het tegengaan van geluidshinder.

Dhr. Hoogeveen voegt toe, dat de locatie voor de fietsentree wat betreft de UvA vastligt. Daarnaast is de locatie voor de fietsuitgang in de avonduren in de ontwerptekeningen geprojecteerd.

Dhr. Van Stigt stelt, dat ook deze aspecten (de openbare ruimte direct aangrenzend aan het plangebied) meegenomen kunnen worden in de totaalvisie die nog dit jaar ontwikkeld wordt.

V Een bewoner informeert in hoeverre de gemeente het beheer op zich neemt en benadrukt, dat wegbezuinigen van de fietscoaches wat hem betreft geen optie is.

A Jeanine van Pinxteren noemt het feit, dat velen de fiets kiezen als vervoermiddel een zegening, en erkent dat de consequenties van dit succes om oplossingen vragen. Er is dan ook een rol weggelegd voor zowel overheid, bewoners als gebruikers om langdurige concrete beheerafspraken te maken. Elders in de stad zijn hiervan al voorbeelden.

Dhr. Van Stigt voegt toe, dat - naast een lange termijn visie en gezamenlijke verantwoordelijkheid met betrekking tot het beheer - het ontwerp zo is, dat fietsers straks ook echt de stalling ingaan om de fiets daar te parkeren in plaats van deze op straat achter te laten.

Niets meer aan de orde zijnde, verzoekt Arjen Hoogeveen geïnteresseerden om zich bij Ron Schreuders op te geven voor de werkgroep Leefbaarheid. Tot slot bedankt dhr. Hoogeveen de aanwezigen voor hun komst en inbreng en sluit hij de bijeenkomst.